

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas.plan@gmail.com

แจ้งเตือนพืชที่เกิดผลกระทบ ช่วงวันที่ 9 - 22 สิงหาคม 2566

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
มีฝนตกและ ฝนตกหนักบาง พื้นที่	ทุเรียน	ผล แก่ - เกี บ เกี่ยว/เตรียมต้น (การเจริญทาง ใบ)	1. โรครากเน่า โคนเน่า(เชื้อรา Phytophthora palmivora)	อาการที่ราก เริ่มแรกจะ เห็นใบที่ปลายกิ่งมีสีซีดไม่ เป็นมันเงาเหี่ยวลู่ลง เมื่อ อาการรุนแรงมากขึ้นใบจะ เหลืองและหลุดร่วง หาก ขุดดูรากจะพบรากฝอยมี ลักษณะเปลือกอ่อน และ เปื่อยยุ่ยเป็นสีน้ำตาล เมื่อ โรครุนแรงอาการเน่าจะ ลามไปยังรากแขนงและ โคนต้น ทำให้ต้นทุเรียน โทรมและยืนต้นตาย อาการที่กิ่งและที่ลำต้น หรือโคนต้น ระยะแรกจะ เห็นทุเรียนแสดงอาการ ใบเหลืองเป็นบางกิ่งสังเกต เห็นคล้ายคราบน้ำบนผิว เปลือกของกิ่งหรือต้น ในช่วงเช้าที่มีอากาศชื้น อาจเห็นเป็นหยดของเหลว สีน้ำตาลแดงออกมาจาก บริเวณแผล และจะค่อย ๆ แห้งไปในช่วงที่มีแดดจัด ทำให้เห็นเป็นคราบ เมื่อใช้ มีดถากบริเวณคราบน้ำนั้นจะ พบเนื้อเยื่อเปลือกและเนื้อ ไม้เป็นแผลสีน้ำตาลถ้าแผล ขยายใหญ่ลุกลามจนรอบ โคนต้น จะทำให้ทุเรียนใบ ร่วงจนหมดต้น และยืนต้น แห้งตาย	1. แปลงปลูกควรมีการ ระบายน้ำดี ไม่มีน้ำท่วม ขังและเมื่อมีน้ำท่วมขัง ควรระบายออก 2. ปรับปรุงดินโดยใส่ปุ๋ย คอก ปุ๋ยหมัก และปรับ สภาพดินให้มีค่าความเป็น กรด-ด่าง ประมาณ 6.5 กรณีดินที่เป็นกรดจัด ให้ ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ อัตรา 100-200 กิโลกรัม ต่อไร่ 3. หลีกเลี่ยงการกระทำที่ อาจทำให้รากหรือลำต้น เกิดแผลซึ่งจะเป็นช่องทาง ให้เชื้อราสาเหตุโรคเข้า ทำลายพืชได้ง่ายขึ้น 4. ต้นทุเรียนที่เป็นโรค รุนแรงมากหรือยืนต้นแห้ง ตายควรขุดออกนำไป ทำลายนอกแปลงปลูกแล้ว ราดดินในหลุมและบริเวณ โดยรอบ ด้วยสารป้องกัน 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือเมทาแลกซิล 25% WPอัตรา 30-50 กรัมต่อ น้ำ 20 ลิตร ทิ้งไว้ระยะ หนึ่ง จึงปลูกทดแทน 5. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่าง สม่ำเสมอ เมื่อพบส่วนของ กิ่ง ใบ ดอก และผลที่เป็น

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				อาการที่ใบ ใบอ่อนแสดงอาการเหี่ยวเหลืองบริเวณแผลมีลักษณะฉ่ำน้ำสีน้ำตาลอ่อนและเปลี่ยนเป็นสีดำ ตายหนึ่งคล้ายน้ำร้อนลวก เส้นใบมีสีน้ำตาลดำ เกิดอาการไหม้แห้งคาต้นอย่างรวดเร็วแล้วค่อย ๆ ร่วงไป พบมากช่วงฝนตกหนักต่อเนื่องหลายวัน	โรค ตัดแต่งส่วนที่เป็นโรครวมทั้งเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลงปลูกแล้วพ่นด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่มจำนวน 1-2 ครั้ง ทุก 7-10 วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผล อย่างน้อย 15 วัน 6. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 7. เมื่อพบต้นที่ใบเริ่มมีสีซีด ไม่เป็นมันเงาหรือใบเหลืองหลุดร่วง ใช้สารฟอสโฟนิก แอซิด 40% SLผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีดยาฉีดเข้าลำต้น อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อต้น และ/หรือราดดินด้วยสารฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WPอัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 8. เมื่อพบอาการโรคบนกิ่งหรือที่โคนต้น ถากหรือขูดผิวเปลือกบริเวณที่เป็น

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					โรคออก แล้วทาแผลด้วย สารฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 70 กรัม ต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ ฟอส อีทิล-อะลูมิเนียม 80% WGอัตรา 90 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 40-60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ แมนโคเซบ+ วาลิฟนาเลท 60% + 6% WG อัตรา 100 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร หรือ โพรพาโมคาร์บไฮโดร คลอไรด์ + เมทาแลกซิล 10% + 15% WPอัตรา60 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ทุก 7 วัน จนกว่าแผลจะแห้ง หรือ ใช้ฟอสโฟนิคแอซิด 40% SL ผสมน้ำสะอาด อัตรา 1:1 ใส่กระบอกฉีด ยา ใช้อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อต้น ฉีดเข้าลำต้นหรือ กิ่งในบริเวณตรงข้าม อาการโรค หรือส่วนที่เป็น เนื้อไม้ดีใกล้บริเวณที่เป็น โรค 9. หลังจากเก็บเกี่ยว ผลผลิตแล้ว ตัดแต่งกิ่ง เป็นโรคกิ่งแห้ง และตัดข้าว ผลที่ค้างอยู่ นำไปทำลาย นอกแปลงปลูก เพื่อลด การสะสมของเชื้อสาเหตุ โรค
			2. โรคผลเน่า (เชื้อรา Phytophthora	เริ่มแรกเกิดจุดแผลขนาดเล็กสีน้ำตาลดำบนผล จุด แผลจะขยายใหญ่ลุกลาม	1. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่าง สม่ำเสมอ ตัดผลที่เป็นโรค และเก็บผลเน่าที่ร่วงหล่น

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			palmivora)	มากขึ้นตามการสุกของผล ในสภาพที่มีความชื้นสูง อาจพบเส้นใยสีขาวของ เชื้อราสาเหตุโรคบนแผล พบอาการโรคได้ตั้งแต่ผลที่ยังอยู่บนต้น ซึ่งถ้าอาการรุนแรงมากผลจะเน่าร่วง หล่นก่อนกำหนด โรคผลเน่าพบได้ตั้งแต่ระยะผลอ่อน แต่ส่วนใหญ่มักพบในผลช่วง 1 เดือนก่อนเก็บเกี่ยวจนกระทั่งเก็บเกี่ยว และระหว่างการบ่มผลให้สุก	นำไปทำลายนอกแปลง ปลุกแล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วทรงพุ่ม จำนวน 1-2 ครั้ง ทุก 7-10 วัน และควรหยุดพ่นสารก่อนเก็บเกี่ยวผลอย่างน้อย 15 วัน 2. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 3. ในแปลงปลูกที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคผลเน่าสูง เนื่องจากมีต้นที่เป็นโรครากเน่าและโคนเน่าในแปลงมาก และมีฝนตกชุก หรือมีความชื้นสูงในช่วงที่ทุเรียนใกล้เก็บเกี่ยวผล เชื้อสาเหตุโรคอาจจะติดไปกับผลได้โดยยังไม่แสดงอาการ ดังนั้นการเก็บเกี่ยวผลต้องระมัดระวังไม่ให้ผลสัมผัสกับดิน หรือปูพื้นดินที่จะวางผลด้วยวัสดุหรือกระสอบที่สะอาด เพื่อลดโอกาสที่ผลจะสัมผัสกับดิน ซึ่งมีเชื้อสาเหตุโรค และการขนย้ายควรระมัดระวังไม่ให้เกิดบาดแผลที่ผล

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					**** โรคผลเน่า เกิดจากเชื้อสาเหตุชนิดเดียวกับโรครากเน่าและโคนเน่า ดังนั้นเพื่อให้การป้องกันกำจัดโรคได้ผลดี ควรทำการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าไปพร้อมกัน
			3. โรคใบติดหรือใบไหม้ (เชื้อรา Rhizoctonia solani)	มักพบอาการของโรคที่ใบอ่อน ก่อน โดยอาการเริ่มแรกพบแผลคล้ายถูกน้ำร้อนลวกบนใบ ต่อมาแผลขยายตัวและเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ขนาดและรูปร่างไม่แน่นอน จากนั้นลุกลามไปยังใบปกติข้างเคียง ถ้ามีความชื้นสูงเชื้อราสาเหตุโรคจะสร้างเส้นใยมีลักษณะคล้ายใยแมงมุมยึดใบให้ติดกันใบที่เป็นโรคจะไหม้ แห้ง และหลุดร่วงไปสัมผัสกับใบที่อยู่ด้านล่างโรคจะลุกลามทำให้ใบไหม้เห็นเป็นหย่อม ๆ ใบแห้งติดกันเป็นกระจุกแขวนค้างตามกิ่ง ต่อมาใบจะร่วงจนเหลือแต่กิ่ง และกิ่งแห้งในที่สุด ทำให้ต้นเสียรูปทรง	1. ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสมและมีทรงพุ่มโปร่ง เพื่อให้ทุเรียนได้รับแสงแดดและอากาศถ่ายเทได้ดีเป็นการลดความชื้นทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค 2. ในแปลงปลูกที่มีความชื้นสูงและมีการระบาดของโรคเป็นประจำไม่ควรใส่ปุ๋ยที่มีไนโตรเจนสูง เพื่อลดการแตกใบ 3. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรคตัดส่วนที่เป็นโรคและเก็บเศษพืชที่เป็นโรคและใบที่ร่วงหล่น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก และพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77%WP อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรหรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรหรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 65.2% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวปริซออกไซด์

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					86.2% WG อัตรา 10-20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ + คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 24.6 % (14 % copper metal) + 22.9% (14% copper metal)WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เฮกซะโคนาโซล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือเพนทิโอ ไพเรต 20% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือฟลูไทรอะฟอส 12.5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือทีบูโคนา โซล + ไตรฟลอกซีสไตรบิน 50% + 25% WG อัตรา 10กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โทลโคลฟอส-เมทิล 50% WP อัตรา 20กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน โดยพ่น ที่ใบให้ทั่วทั้งต้น
	มะพร้าว	มะพร้าวที่ยัง ไม่ให้ผลผลิต และมะพร้าวที่ ให้ผลผลิตแล้ว	ด้วงแรด	ตัวเต็มวัยเข้าทำลายพืช โดยการบินขึ้นไปกัดเจาะ โคนทางใบหรือยอดอ่อน ของมะพร้าว รวมทั้งเจาะ ทำลายยอดอ่อนที่ยังไม่คลี่ ทำให้ใบที่เกิดใหม่ไม่ สมบูรณ์มีรอยขาดแหว่ง เป็นริ้วๆคล้ายหางปลา หรือรูปพัด ถ้าโดนทำลาย มากๆจะทำให้ใบที่เกิดใหม่ แคะแกร็นรอยแผลที่ถูก ด้วงแรดมะพร้าวกัดเป็น เนื้อเยื่ออ่อนทำให้ด้วงวง	1. วิชเขตกรรม ทำความ สะอาดบริเวณสวนมะพร้าว เพื่อกำจัดแหล่งขยายพันธุ์ เป็นวิธีที่ใช้ได้ผลดีมานาน ถ้ามีกองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก กองขยะ กองขี้เลื่อย แกลบ ควรกำจัดออกไปจากบริเวณ สวนหรือกองให้เป็นที่ แล้ว หมั่นกลับเพื่อตรวจดูหาก พบหนอนให้จับมาทำลาย หรือเผากองขยะนั้นเสีย ส่วนของลำต้นและต่อ มะพร้าวที่โคนทิ้งไว้หรือ

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				มะพร้าวเข้ามาวางไข่ หรือ เป็นทางให้เกิดยอเน่า จนถึงต้นตายได้ในที่สุด ด้วงแรดมะพร้าวในระยะ ตัวหนอน ส่วนใหญ่พบตาม พื้นดินในบริเวณที่มีการ กองปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก จะกัดกินและทำลายระบบรากของมะพร้าวปลูกใหม่ทำให้พบอาการยอดเหี่ยวและแห้งเป็นสีน้ำตาล ต้นแคระแกร็นไม่เจริญเติบโต	มะพร้าวที่ยืนต้นตายควรโค่นลงมาเผาทำลาย ต้นมะพร้าวที่ถูกตัดเพื่อปลูกทดแทน ถ้ายังสดอยู่เผาทำลายไม่ได้ ควรทอนออกเป็นท่อนสั้น ๆ นำมารวมกันไว้ปล่อยให้ผุสลาย ล่อให้ด้วงแรดมาวางไข่ด้วงแรดจะวางไข่ตามเปลือกมะพร้าวที่อยู่ติดกับพื้นดิน เพราะมีความชุ่มชื้นสูงและผุเร็ว เเผาทำลายท่อนมะพร้าวเพื่อกำจัดทั้งไข่ หนอน และดักแด้ของด้วงแรดมะพร้าว ตอมะพร้าวที่เหลือให้ใช้น้ำมันเครื่องใช้แล้วราดให้ทั่วต่อเพื่อป้องกันการวางไข่ได้ 2. การใช้ชีววิธี ใช้เชื้อรา เชื้อแบคทีเรีย เชื้อไวรัสตาม กองขยะ กองปุ๋ยคอกหรือ ท่อนมะพร้าวที่มีหนอน ด้วงแรดมะพร้าวอาศัยอยู่ เกลี่ยเชื้อให้กระจายทั่ว กอง เพื่อให้เชื้อมีโอกาสสัมผัสกับตัวหนอนให้มากที่สุดรดน้ำให้ความชื้น หาวัสดุ เช่น ใบมะพร้าวคลุม กองไว้ เพื่อรักษาความชื้น และป้องกันแสงแดด เชื้อจะทำลายด้วงแรดมะพร้าวทุกระยะการเจริญเติบโต 3. การใช้สารเคมี 3.1 ต้นมะพร้าวอายุ 3 - 5 ปีซึ่งยังไม่สูงมากนัก ใช้ลูก

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					หมั่นใส่บริเวณคอกมะพร้าว ที่โคนทางใบรอบ ๆ ยอด อ่อน ทางละ 2 ลูก ต้นละ 6 - 8 ลูก กลิ่นของลูก หมั่นจะไล่ไม่ให้ด้วงแรด มะพร้าวบินเข้าไปทำลาย คอกมะพร้าว 3.2 ใช้สารฆ่าแมลงไดอะซี นอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอกมะพร้าว ตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมา ให้เปียก โดยใช้ปริมาณ 1- 1.5 ลิตรต่อต้น ทุก 15 -20 วัน ควรใช้ 1 - 2 ครั้ง ในช่วงระบาด
	ลองกอง	เก็บเกี่ยวผล ผลิต	ผีเสื้อมวน หวาน	เฉพาะตัวเต็มวัยของผีเสื้อ มวนหวานจะเข้าทำลาย ช่วงผลลองกองสุก หรือใกล้ สุก โดยใช้ปากที่แข็งแรงซึ่ง ขดม้วนอยู่ใต้ส่วนหัวแทง ทะลุผ่านเปลือกผลลองกอง เป็นรู เข้าไปดูดน้ำหวาน ของเนื้อผลผลที่ถูกทำลาย จะเป็นรูขนาดเท่ารูเข็ม และมีน้ำหวานไหลออกมา เป็นสิ่งที่ดึงดูดให้แมลงชนิด อื่นๆ เข้าไปทำลายซ้ำเติม หลังจากนั้นผลจะเน่าเสีย และร่วงหล่นในที่สุด	1. ทำลายวัชพืชซึ่งเป็นพืช อาหารของผีเสื้อมวนหวาน ในระยะหนอน เช่น ย่านาง ข้าวสาร และบอระเพ็ดที่ อยู่บริเวณสวนหรือ ใกล้เคียง 2. ใช้ไฟส่องจับตัวเต็มวัย ในช่วงเวลา 20.00-22.00น. เนื่องจากผีเสื้อมวนหวาน ออกหากินและทำลาย ผลไม้ในเวลากลางคืน 3. ใช้เหยื่อพิษล่อตัวเต็ม วัย โดยใช้ผลไม้สุกมีกลิ่น หอม เช่น กล้วย สับปะรด มะละกอ หรือลูกตาลสุก ตัดเป็นชิ้น หนาประมาณ 1 นิ้ว แล้วจุ่มในสารฆ่า แมลง คาร์บาริล 85% WP อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร แช่ทิ้งไว้ประมาณ 5 นาที

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					แล้วนำขึ้นผลไม้เหล่านั้นไปแขวนในสวนเป็นจุดๆ ห่างกันจุดละประมาณ 20 เมตร 4. ใช้กรงดักจับผีเสื้อมวนหวาน ทำด้วยมุ้งลวดด้านล่างเจาะทำเป็นกรวยรูปฟ้าชี้ตั้งสูงจากพื้นดินประมาณ 20-30 เซนติเมตร ใช้ผลไม้สุกเป็นเหยื่อล่อที่ด้านล่าง ผีเสื้อมวนหวานที่ลงกินผลไม้เสร็จแล้วจะบินยกตัวขึ้นและเข้าไปติดในกรง
	พืชตระกูลส้ม (เช่น มะนาว มะกรูด ส้มโอ และ ส้มเขียวหวาน)	ทุกระยะการ เจริญเติบโต	โรคแคงเกอร์ (แบคทีเรีย Xanthomona citrisubsp. citri	อาการบนใบ เริ่มแรกเป็นแผลจุดฉ่ำน้ำต่อมาจะขยายใหญ่เป็นแผลจุดนูนสีเหลืองอ่อนลักษณะฟูคล้ายพองน้ำจากนั้นเนื้อเยื่อแผลจะแห้ง มีสีน้ำตาลเข้ม ตรงกลางแผลยุบตัว ขอบแผลยกตัวขึ้นบริเวณรอบๆ แผลปรากฏวงสีเหลืองล้อมรอบพบอาการของโรคได้ทั้งด้านหน้าและด้านหลังใบ โดยเห็นชัดที่ด้านหลังใบ นอกจากนี้ยังพบอาการของโรคได้บนก้านใบทำให้ใบเหลืองร่วงก่อนกำหนด อาการบนกิ่ง ลักษณะคล้ายอาการบนใบ แต่ไม่มีวงสีเหลืองล้อมรอบแผลต่อมาแผลจะแตก แฉก เป็นสีน้ำตาลขยายรอบกิ่ง หรือตามความยาวกิ่งรูปร่างแผลไม่แน่นอน	1. ควรเลือกกิ่งพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการระบาดของโรค หรือไม่นำกิ่งพันธุ์จากต้นที่เป็นโรคไปปลูกและใช้กิ่งพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ 2. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการโรคตัดแต่งส่วนที่เป็นโรคและเก็บเศษพืชที่ร่วงหล่นไปทำลายนอกแปลง แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช กลุ่มสารประกอบทองแดง เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 85% WP อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คิวปริสออกไซด์ 86.2% WG อัตรา 10-15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 77% WP อัตรา 15-20 กรัมต่อน้ำ

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				อาการบนผล ลักษณะคล้ายอาการบนใบ แต่จะเกิดเป็นแผลเดี่ยวๆ มีลักษณะกลมฝังลึกลงไป ผิวแผลจะขยายเป็นสะเก็ดใหญ่ รูปร่างไม่แน่นอน มีวงสีเหลืองล้อมรอบบางครั้งพบผลปริแตกตามรอยแผล หากเกิดโรคในระยะผลอ่อนจะทำให้ผลผลิตไม่ได้คุณภาพ และถ้าอาการรุนแรงจะทำให้ผลร่วง	20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน จำนวน 2-3 ครั้ง 3. ไม่นำเครื่องมือตัดแต่งที่ใช้กับต้นเป็นโรคไปใช้ต่อกับต้นปกติ และควรทำความสะอาดเครื่องมือก่อนนำไปใช้ใหม่ทุกครั้ง 4. กำหนดหนอนซอนใบโดยเฉพาะช่วงที่พืชแตกใบอ่อน เนื่องจากรอยทำลายของหนอนซอนใบเป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช และช่วยส่งเสริมให้อาการโรคลุกลามอย่างรวดเร็ว โดยพ่นด้วยปิโตรเลียมสเปรย์ออยล์ 83.9% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โคลไทอะนิติน 16% SG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรหรืออิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งด้านหลังใบและหน้าใบ และถ้าพบว่ายังมีการระบาดของหนอนซอนใบให้พ่นซ้ำ
	พริก	ทุกระยะการเจริญเติบโต	1. โรคขาวพริก	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบอ่อน ยอด และดอกทำให้ใบและยอดหงิกงอ ขอบใบม้วนงอลงด้านล่าง ใบมีลักษณะเรียวแหลม ก้านใบยาวเปราะหักง่าย อาการขึ้น	1. สุ่มสำรวจพริกทุกสัปดาห์ หากพบอาการใบหงิกม้วนงอลงที่เกิดจากการทำลายของโรคขาวพริก ให้ทำการป้องกันกำจัด 2. เมื่อพบการระบาดใช้สารฆ่าแมลง-ไร ที่มี

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				รุนแรงส่วนยอดจะแตกเป็น ฝอย ถ้าทำลายดอก กลีบ ดอกจะบิดแฉะแกร็น ชะงักการเกิดดอก หาก ระบาดรุนแรงต้นพริกจะ แฉะแกร็น ไม่เจริญเติบโต มักพบระบาดในช่วงที่มี อากาศชื้นโดยเฉพาะในช่วง ฤดูฝน	ป ร ะ ส หิ ธิ ภ า พ เช่น อะมิทราซ 20% EC อัตรา 40-60มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SCอัตรา 10-20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตรหรือไพริดา เบน 20% WP อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรมีซิเฟน 24% SC อัตรา 8 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีมาเมกติน เบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือกำมะถัน 80% WPอัตรา 60-80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น ตรงบริเวณจุดที่เกิดการ ระบาด และ บริเวณ ใกล้เคียง โดยพ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน และพ่นซ้ำ เมื่อพบการระบาด
			2. โรค แอน แทรคโนส หรือ โร ค กุ้ง แ ห้ ง (เชื้อรา Colletotrichu gloeosporioi des, Colletotrichu capsici)	โรคนี้นักพบบนผลพริกที่ เริ่มสุก หรือก่อนที่ผลพริก จะเปลี่ยนสี อาการเริ่มแรก เป็นจุดหรือแผลชำยุดตัว เล็กน้อยต่อมาแผลขยาย ใหญ่ลักษณะเป็นวงรีหรือ วงกลม บริเวณแผลพบส่วน ของเชื้อราเป็น ตุ่มสีดำ ขนาดเล็กเรียงเป็นวงซ้อน กัน ในสภาพที่อากาศชื้นจะ เห็นเมือกเยิ้มสีส้มอ่อน ซึ่ง เป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อรา สาเหตุโรคถ้าอาการรุนแรง จะทำให้ผลเน่า ผลพริกที่ เป็นโรคนี้นี้จะโค้งงอบิดเบี้ยว	1. เลือกซื้อเมล็ดพันธุ์หรือ ต้นกล้าจากแหล่งที่ ปราศจากโรค หรือถ้าเก็บ เมล็ดพันธุ์เอง ต้องเลือก จากผลพริกที่ไม่เป็นโรค 2. ควรแช่เมล็ดพันธุ์ใน น้ำอุ่นประมาณ 50 องศา เซลเซียส นาน 20-25 นาที ก่อนเพาะ 3. จัดระยะปลูกพริกให้ เหมาะสม ไม่ปลูกชิดกัน เกินไปและกำจัดวัชพืชใน แปลงปลูก เพื่อไม่ให้แปลง ปลูกมีความชื้นสูง ซึ่งเป็น สภาพที่เหมาะสมต่อการ

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ลักษณะคล้ายกุ้งแห้ง และ ร่วงก่อนเก็บเกี่ยว	เกิดโรค 4. หมั่นตรวจแปลงปลูก อย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบผล พริกเป็นโรค เก็บนำไป ทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อ ลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค 5. หากพบว่าเริ่มมีการ ระบาดของโรค พ่นด้วย สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น อะซอกซีสโตรบิน 25 % SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือโพรคลอราซ 50% WP อัตรา 20-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5-7 วัน 6. ในพื้นที่ที่มีการระบาดของ โรครุนแรงควรปลูกพืช ชนิดอื่นหมุนเวียน เพื่อตัด วงจรของโรค
	ถั่วเหลือง	การเจริญเติบโต ด้านลำต้น	1. หนอนกระทู้ ผัก	เข้าทำลายตั้งแต่ถั่วเหลือง เจริญเติบโตทางลำต้นและ ใบ จนถึงระยะออกดอก และติดฝัก หนอนที่ฟัก ออกมาจากไข่ใหม่ๆจะอยู่ รวมกันเป็นกลุ่ม ทะแฉิวใบ ด้านล่างทำให้เหลือแต่เส้น ใบ เมื่อผิวใบแห้งจะ มองเห็นเป็นสีขาว เมื่อ หนอนโตขึ้นจะแยกกลุ่ม ออกไปกัดกินใบทั่วทั้ง แปลงโดยหนอนจะกัดกิน จากขอบใบเข้าไป	พ่นเชื้อไวรัสของหนอน กระทู้ ผัก อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 1-2 ครั้ง เมื่อพบการ ระบาด หรือพ่นสารฆ่า แมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลท ริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือคลอร์ฟลู อาซุรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อใบถูกทำลาย 30

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					เปอร์เซ็นต์ในระยะก่อน ออกดอก
			2. หนอนม้วน ใบ	หนอนที่ฟักออกจากไข่ใหม่ จะอยู่รวมกันเป็นกลุ่มชักไย บาง ๆ คลุมตัวไว้แล้วกัดกิน ผิวใบ เมื่อหนอนโตขึ้นจึง กระจายกันออกไปทั่วทั้ง แปลง สร้างใยยึดใบพืชจาก ขอบใบของใบเดี่ยวเข้าหา กันหรือยึดใบมากกว่า 2 ใบ เข้าหากันแล้วอาศัยกัดกิน อยู่ในห่อใบนั้นจนหมดแล้ว เคลื่อนย้ายไปทำลายใบอื่น ต่อไป	พ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา ไซฮาโลทริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไตรอะโซฟอส 40% EC อัตรา 40 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตรพ่นเมื่อใบ ถูกทำลาย 30 เปอร์เซ็นต์ ก่อนออกดอก
			3. แมลงหวี่ ขาวยาสูบ	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดน้ำ เลี้ยงจากฝักทำให้ฝักหดสั้น บิดเบี้ยว ผิวฝักย่น ซึ่งเป็น สาเหตุที่ทำให้ผลผลิตของ ถั่วเหลืองลดลง	พ่นสารฆ่าแมลงอิมิดาโค ลพรีด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไตรอะโซฟอส 40EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือบูโพรเฟซิน 40% SL อัตรา 25 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตรหรือไซแอ นทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ สไปโรเต ตระแมท 15% ODอัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ปีโตรเลียม สเปรย์ออยล์ 83.9% EC อัตรา 60 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารฆ่า แมลงได้ใบเมื่อพบแมลงหวี่ ขาวระบาด พ่น 2-3 ครั้ง ห่างกัน 7-10 วัน
			4. เพลี้ยอ่อน ถั่วเหลือง	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดน้ำ เลี้ยงจากส่วนต่างๆของพืช	พ่นสารฆ่าแมลง ไตรอะโซ ฟอส 40% EC อัตรา 40

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ทำให้ต้นถั่วเหลืองแคะ แกรน ใบหงิกงอ ทำให้ผล ผลิตลดลงมากกว่า 30 เปอร์เซ็นต์	มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลท ริน 2.5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบเพลี้ยอ่อนถั่ว เหลืองระบาดมาก พ่น 1-2 ครั้งห่างกัน 7-10 วัน
	ถั่วลิสง	ออกดอก – ติดฝัก	โรคลำต้นเน่า หรือโคนเน่า ขาว(เชื้อรา Sclerotium rolfsii)	ถั่วลิสงแสดงอาการเหี่ยว และยุบตัวเป็นหย่อม ๆ ใน แปลงปลูก บริเวณโคนต้น เหนือดินพบแผลสีน้ำตาล และมีเส้นใยของเชื้อรา สาเหตุโรคสีขาวลักษณะ หยาบต่อมาเส้นใยของเชื้อ ราจะรวมตัวเป็นเม็ดเล็ก ๆ สีขาว แล้วเปลี่ยนเป็นสี น้ำตาลเข้มจนเกือบดำ คล้ายเมล็ดฝักกาด ต่อมา ต้นจะแห้งและตาย โรคนี้ พบได้ทุกระยะการเจริญ เติบโตของถั่วลิสง แต่มัก พบระบาดในระยะถั่วลิสง ติดฝักถึงเก็บเกี่ยว	1. การเตรียมแปลงปลูก ควรไถพลิกดินตากแดด เพื่อฆ่าเชื้อสาเหตุโรคที่อยู่ ในดิน เนื่องจากเชื้อ สามารถมีชีวิตอยู่ในดินได้ นาน 2. ใส่ปูนขาวหรือโดโลไมท์ ก่อนปลูกเพื่อปรับสภาพ ดิน 3. แปลงปลูกควรมีการ ระบายน้ำที่ดี 4. ควรจัดระยะปลูกให้ เหมาะสม เพื่อให้โคนต้น โปร่งแสงแดดส่องถึง ไม่ให้ มีความชื้นสูง เหมาะสมต่อ การเจริญของเชื้อสาเหตุ โรค 5. หมั่นตรวจแปลงปลูก อย่างสม่ำเสมอ หากพบต้น เป็นโรค ให้ถอนต้นและขุด ดินบริเวณที่พบ นำไป ทำลายนอกแปลงปลูก แล้วรดดินในหลุมและ บริเวณใกล้เคียงเพื่อ ป้องกันเชื้อสาเหตุโรคแพร่ ไปยังต้นข้างเคียง ด้วยสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์บอกซิน 75% WP อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20

สภาพแวดล้อม /สภาพอากาศ ที่เกิดใน ช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ลิตร หรือ โพลีโคลฟอส เมทิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีไทรไดอะโซล 24% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อีไทรไดอะ โซล + ควินโตซีน 6% + 24% อีซี อัตรา 30-40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร โดยรดสารทุก 5 วัน อย่าง น้อย 2 ครั้ง 6. หลังจากการเก็บเกี่ยว ผลผลิต ควรทำลายซากถั่ว ลิสง โดยการไถกลบให้ลึก เพื่อตัดวงจรของเชื้อสาเหตุ โรค 7. ควรทำความสะอาด เครื่องมือและอุปกรณ์ ทางการเกษตร เช่น จอบ เสียม ทุกครั้งหลังใช้กับต้น ที่เป็นโรค 8. ในแปลงที่พบการ ระบาดของโรครุนแรง ควร ปลูกพืชหมุนเวียนชนิดอื่น เช่น ข้าวโพด

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์